

PARLEM AMB:

Adrià Sogues

UN JOVE TORTOSÍ DE 25 ANYS A L'INSTITUT PASTEUR DE PARÍS

Isabel Carrasco

“ Cada persona és única i diferent ”

L'Institut Pasteur és una fundació sense ànim de lucre que durant més d'un segle ha estat al capdavant de la lluita contra les malalties infeccioses. Aquesta organització internacional d'investigació, amb seu a París, ha estat la primera a aïllar al 1983, l'VIH, virus que provoca la sida. Al llarg dels anys, ha estat en l'origen de descobriments revolucionaris que han permès a la medicina controlar malalties virulentes (difteria, tètanos, tuberculosi, poliomielitis, grip, febre groga...). L'Institut Pasteur porta el nom del seu il·lustre fundador i primer director que, el 1885, va descobrir la primera vacuna contra la ràbia. Un dels joves afortunats que s'ha guanyat formar part del programa de Doctorat Internacional d'aquest Institut és, l'Adrià Sogues. Parlem d'un dels millors programes de doctorat a nivell europeu i també un dels més competitius, ja que més de 2000 científics opten per les 10 o 15 places d'aquest programa, passant per unes complicades proves de selecció.

Més Ebre: Per què vas escollir aquesta especialitat?

Adrià Sogues: Des de molt petit sempre he sigut molt curiós, especialment amb tot el que estava relacionat amb la ciència i amb conèixer el perquè de les coses. A mesura que em vaig anar formant vaig adonar-me que tot el que estava relacionat amb biologia, especialment amb la biologia de les coses que no veiem, em fascinava. Així doncs, vaig decidir estudiar genètica a la Universitat Autònoma de Barcelona i després vaig tenir l'oportunitat de treballar a un laboratori de microbiologia al Centre de Regulació Genòmica de Barcelona. Allà és on vaig a veure que la investigació bàsica era el que realment em motivava.

ME: Estàs fent el doctorat en microbiologia estructural. En què consisteix?

AS: El que faig és estudiar l'estructura 3D de les proteïnes relacionades en la divisió cel·lular d'aquests bacteris, de manera que si coneixem la seva estructura, podem buscar nous fàrmacs que boqueixen la divisió d'aquests bacteris i per tant curin, en part, la malaltia. Per imaginar-s'ho més fàcilment és com si jo estudia la forma que té un pany de porta per dins, llavors, si coneixem com és el pany per dins podem buscar o inclús dissenyar una clau que encaixi i bloquegi la porta, que en aquest cas la porta seria el bacteri causant de la malaltia. I la tècnica que faig per saber com és l'estructura de les proteïnes s'anomena cristal·lografia de proteïnes. És una tècnica que involucra molta física, de fet, molts cops vaig al sincrotró europeu situat a Grenoble per poder fer els meus experiments.

ME: Que t'apassiona més de la teua feina?

AS: Jo crec que el motor que em fa sortir del llit cada dia és que aprenc coses noves. El que estic fent ara és "bastant" diferent del que vaig estudiar, de manera que representa un nou repte cada dia, en alguns casos he hagut de tornar als llibres de text, però sempre val la pena cultivar-se i mai deixar d'aprendre o pensar que ja ho saps tot. De fet, com més estudio més m'adono que hi ha mil coses que no sé. I òbviament és verdaderament apassionant saber que amb l'esforç de cada dia estic aportant el meu granet de sorra al coneixement de la humanitat. Veuràs, tot el meu treball està relacionat amb malalties infeccioses que per desgràcia maten a milers de persones cada any (de fet la darrera "La marató de TV3" va estar destinada precisament a les malalties infeccioses) de manera que contribuir a expandir el coneixement és molt gratificant, és cert que el que faig ara potser no té una aplicació directa amb la clínica, però de ben segur contribueix a entendre la biologia dels bacteris i per tant podem buscar altres estratègies per frenar la seva disseminació.

ME: Quines perspectives, esperances hi ha, per exemple: contra els càncers, les malalties del cervell, les malalties infeccioses i les promeses de la medicina regenerativa?

AS: Avui dia s'està destinant una gran quantitat d'esforços i recursos per lluitar contra aquestes malalties, que són especialment aquelles que afecten el primer món, i que són degudes principalment als hàbits de vida que tenim i al fet que cada cop vivim més anys. I és cert que en alguns casos estem anant per la bona direcció, però tot i això, encara queda molt i molt per fer. Jo crec que on verdaderament hi ha esperances és en la medicina personalitzada, el que implica reconèixer que cada persona és única i diferent i el que funciona per a un individu pot no funcionar per un altre i aquest efecte s'accentua encara més quan parlem del càncer, no hi ha un sol càncer de mama o un sol càncer de pròstata, podríem dir que cada càncer és únic i diferent quan l'estudiem genèticament. Agafar aquesta idea com a base per tenir una millor medicina implica un canvi de mentalitat, tant per pacients com per metges, però és clau per poder avançar en la millor direcció, que és assumir un menor risc i agressivitat amb el tractament per obtenir un millor benefici. Pel que fa a la principal causa de mortalitat al món, les malalties infeccioses, potser no en som prou conscients, però estem anant cap a un abisme, cada dia la resistència antibiòtica dels microorganismes creix, i si continuem així, arribarà un moment on els antibiòtics que utilitzem avui dia no seran útils i les infeccions que avui dia es curen en una setmana no tindran cura. Molta gent pot pensar que estic exagerant, però realment no som conscients de la gravetat que això implica. De fet, s'ha estimat que si continuem per aquest camí al 2050 les morts degudes a la resistència a antibiòtics superaran les morts per càncer. Respecte a la medicina regenerativa, és cert que en els últims anys s'han fet troballes molt importants i esperançadores, però crec que encara estem una mica lluny que s'implementi com a tractament rutinari en tots els hospitals.

ME: Creus que s'hauria de "popularitzar" més la investigació?

AS: Jo crec que això és clau. Encara no som suficientment conscients de la importància d'invertir en ciència i investigació. Avui dia, si estem on estem, amb les facilitats que tenim, és gràcies a la ciència. Qui no ha pres antibiòtics algun cop? Qui no utilitza internet? Qui no agafa un tren o un avió? Qui no utilitza l'electricitat? TOTHOM! Els resultats científics

mouen i impulsen la societat, però... Qui s'ha manifestat per les retallades, que any rere any està patint I+D (investigació + desenvolupament)? Quasi ningú. Sols els que estem involucrats en recerca. I això és precisament perquè en alguns casos és molt difícil arribar a tot el públic i fer-los entendre el què estem fent i perquè ho estem fent. Per això jo, com a científic, em sento amb l'obligació de divulgar, però malauradament, molts cops em trobo en què no hi ha un interès general pel que fem. Per tant, per més que volguéssim arribar a la societat, si la societat no presenta interès, ens trobem en un punt mort. I aquest fet és també la causa de la situació tan precària on ens trobem avui dia, estudiants de doctorat treballant moltíssimes hores per buscar cura al Parkinson, càncer... cobrant 980 € al mes...

ME: Quin tipus de finançament teniu?

AS: El finançament que rep l'Institut Pasteur pot semblar una mica inusual del que pot rebre un altre Institut de recerca, de fet una gran part del finançament ve de donacions de particulars i herències (36%) crec que a França la gent està més conscienciada de la importància de la investigació. Després el 18% ve del govern francès i finalment el 46% restant ve del que s'anomena innovació, que inclou patents que té Pasteur i diners que dona la unió europea a certs projectes de recerca. L'any 2016 l'Institut Pasteur va tenir un pressupost de 319,5 milions d'euros, per fer-se a la idea, 115 milions d'euros van venir de la generositat pública.

ME: Com portes el fet de treballar fora de casa?

AS: Per una part és una experiència increïble, aprens una nova llengua, nova cultura, i on treballa trobem un ambient molt internacional, a l'Institut Pasteur hi treballa gent de 70 nacionalitats diferents, i no deixo mai de créixer com a persona, és una experiència verdaderament enriquidora, però al mateix temps trobo molt a faltar d'on vinc. El caliu de la gent, la manera de viure i sobretot la manera d'emprendre's les coses. Al principi, el que més em va afectar va ser el clima, no és que sigui precisament fred, però sí que és molt gris, a més a més, vaig arribar a París un mes d'octubre i fins al mes de maig va ser quasi tot gris. Però ara he après a viure amb un paraigua baix de braç (riu). De fet ara, estic molt content de ser on sóc, i París és una ciutat magnífica, potser és una mica trist, però aquí he trobat el reconeixement professional que a Espanya no hagués trobat, i una qualitat de vida que amb la meua edat no hagués assolit quedant-me on estava.

ME: Un cop acabat el Doctorat quin serà el teu camí?

AS: Crec que encara és una mica d'hora per saber que faré d'aquí dos o tres anys, però de moment m'agrada el que faig, i és una feina que verdaderament plena. M'agradaria fer un Postdoctoral a un altre indret del món, per seguir creixent com a científic i també com a persona. Però és cert que m'agradaria tornar a Catalunya, sempre que pugui fer el que realment m'apassiona: seguir investigant en recerca bàsica.

